Бүхы оронуудай пролетаринар нэгэдэгты!

1945 оной мартын
2
ПЯТНИЦА
№ 41 (4677)
Сэн 20 мүн.

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО Фронтын штабай начальник Генерал-полковник БОГОЛЮБОВТА

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоо үргэлжэлүүлжэ, ХОИНИЦЕ (КОНИТЦ) городhоо баруугаар дайсанай эсэргүүсэлтые нурааад, 4 үдэрэй добтолгого байлдаануудта километр хүртэр урагша дабшаба.

Тус фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаса ндуур Помераниин газар дээрэ харгы замуу й шухала узелнууд ба немецүүдэй хамгаалтын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд болохо ШЛОХАУ, ШТЕГРС, ХАММЕРШТАЙН, БАЛЬДЕНБЕРГ, БУБЛИЦ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

Эдэ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта генерал-лейтенант КОЗЛОВ, генерал-лейтенант ЛОГУНОВ, генерал-полковник ...ОПОВ, генерал-лейтенант ЛЯПИН, генерал-...йтенант МИКУЛЬСКИЙ, генерал-майор СКОРО...ГАТКИН, генерал-лейтенант ДРАТВИН, генерал-лейтенант ШАНЫЩЕВ, генерал-майор ХУ...ЛОВ, полковник ГРЕБЕНКИН, полковник ...РАМЦОВ, полковник ЦЫГАНКОВ, генерал-майор БЕЛОСКУРСКИЙ, полковник МЕШКОВ, ...лковник РОГОВ, полковник МЕЛЬДЕР, полковник АБДУЛЛАЕВ, полковник ФЕДОТОВ, генерал-майор ГУСЕВ, полковник БЕЛЯЕВ, полковник ТРУДОЛЮБОВ, полковник МУРАТОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; генерал-лейтенант ОСЛИКОВСКИЙ, генерал-майор ЧЕПУРКИН, генерал-майор КАЛЮЖНЫЙ, генерал-майор БРИКЕЛЬ гэгшэдэй моритэ сэрэгүүд; артиллериин генерал-полковник ...КОЛЬСКИЙ, артиллериин генерал-майор БЕЗ...УК, артиллериин генерал-лейтенант БЕСКИН, артиллериин генерал-майор ЛИХАЧЕВ, артиллериин генерал-майор КОРМОВ, полковник ЗАХА...ОВ, полковник ЛЕОНОВ, полковник ЖУКОВ, полковник САНИН, подполковник ВОЙЦЕХОВ...КИЙ, полковник СУКАЧЕВ гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ЧЕРНЯВСКИЙ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант ПАНФИЛОВ, полковник УРВАНОВ, подполковник ЕГОРОВ, подполковник КУРЦ, подполковник РЯЗАНЦЕВ гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ВЕРШИНИН, полковник КАЛУГИН, полковник ДОДОНОВ, полковник РЫБАКОВ гэгшэдэй лётчигууд; инженерэ сэрэгүүдэй генерал-майор БЛАГОСЛАВОВ, инженерэ сэрэгүүдэй генерал-майор ВИТВИНИН, полковник НЕМИРОВСКИЙ, полковник КЛЕМЕНТЬЕВ, инженер-полковник ПОЛОВНЕВ, подполковник АМЕЛЬЧЕНКОВ, майор СТАРОВОЙТ гэгшэдэй сапёрнууд; подполковник ИЛЬИН, подполковник БРАТУСЬ, подполковник КУРБАТОВ, майор РАДЕЦКИЙ гэгшэдэй хэлхеэ холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаhан илалтые тэмдэглэхын тула да ШЛОХАУ, ШТЕГЕРС, ХАММЕРШТАЙН, БАЛЬДЕНБЕРГ, БУБЛИЦ гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарhан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, февралиин 27-до, 22 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол эдэ нэрлэгдэhэн городуудые эзэлэн абаhан 2-дохи Белорусска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хорин дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэhөө салют мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо hайн дайшалхы ябуулгануудые хэhэнэй тулада эдэ нэрлэгдэhэн городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта хабаадалсаhан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө бэлиг бэеэ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бэеэ үгэhэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной февралиин 27. № 285.

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО Фронтын штабай начальник Генерал-полковник БОГОЛЮБОВТА

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, мүнөөдэр, февралиин 28-да, Померанида харгы замуудай шухала узелнууд ба немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд болохо НОЙШТЕТТИН ба ПРЕХЛАУ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

НОЙШТЕТТИН ба ПРЕХЛАУ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта генерал-полковник ПОПОВ, генерал-лейтенант ЛОГУНОВ, генерал-лейтенант ДРАТВИН, генерал-лейтенант МИКУЛЬСКИЙ гэгшэдэй сэрэгүүд; генерал-лейтенант ОСЛИКОВСКИЙ, генерал-майор ЧУДЕСОВ, генерал-майор ЧЕПУРКИН, генерал-майор БРИКЕЛЬ, генерал-майор КАЛЮЖНЫЙ, полковник АРТЕМЬЕВ гэгшэдэй моритэ сэрэгүүд; артиллериин генерал-майор НЕФЕДОВ, полковник ЛЕБЕДЕВ, полковник РЫБКИН, полковник СОЛИТАН, подполковник АНДРИАНОВ, подполковник КОЗТАНЮК, подполковник ПЛАУТИН, майор БАРАНОВ, майор НЕЗОМАЙКО, майор ЗОЛОТАЙКО гэгшэдэй артиллеристнууд; подполковник ГАЙДАЕНКО, майор БАГРЯНОВ, майор АРТЮШИН, майор НЕВЕРОВ, майор МОСКАЛЕНКО гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ВЕРШИНИН, полковник ГРИЩЕНКО, полковник РЫБАКОВ, полковник ВИНОГРАДОВ, полковник ТЮРИН, подполковник КОЗАЧЕНКО гэгшэдэй лётчигууд; подполковник ЗОЛОТАРЕВ майор СТАРОВОЙТ гэгшэдэй сапёрнууд; подполковник ГОРБАТОВ, подполковник РАЧИВО, подполковник БУРД, подполковник ЕЛИСЕЕВ, майор АНТОШИН гэгшэдэй хэлхеэ холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаhан илалтые тэмдэглэхын тулада НОЙШТЕТТИН ба ПРЕХЛАУ городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарhан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, февралиин 28-да, 21 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол эдэ нэрлэгдэhэн городуудые эзэлэн абаhан 2-дохи Белорусска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар арбан хоёр дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэhөө салют мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо hайн дайшалхы ябуулгануудые хэhэнэй түлөө НОЙШТЕТТИН БА ПРЕХЛАУ гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта хабаадалсаhан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө бэ бэеэ даанхай байхын түлөө болоhон байлдаануудта ами бэеэ үгэhэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной февралиин 28. № 286.

Французска Республикын Онсо ба Бүрин Эрхэтэ Элшэн Сайд ген. Ж. Катру СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. И. Калининда этигэмжын грамотануудые барюулба

Февралиин 27-до Кремльдэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. И. Калинин болбол Французска Республикын Онсо ба Бүрин Эрхэтэ Элшэн Сайд ген. Ж. Катрутай уулзаба. Ген. Ж. Катру болбол өөрынтөө этигэмжын грамотануудые М. И. Калининда барюулhан байна.

Ген. Ж. Катруе үдэшэгшэд Посольствын советник господин П. Шарпантье, СССР-тэхи Французска сэрэгэй Миссиин Начальник див. генерал Э. Пети, Посольствын 1-дэхи Секретарь господин Э. Де Карбоннель ба Посольствын бусад членӱүдые Элшэн Сайд М. И. Калининтай уулзуулба.

Этигэмжын грамотануудые барюулга болоходо СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай Орлогшо В. Г. Деканозов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. Ф. Горкин, СССР-эй НКИД-эй протокольно таhагые даагша Ф. Ф. Молочков ба СССР-эй НКИД-эй 1-дэхи Европейскэ Таhагые Даагша А. Г. Кулаженков гэгшэд байлсаба.

Этигэмжын грамотануудые барюулалгын hүүлээр М. И. Калинин болбол Ген. Ж. Катрутай хөөрэлдэhэн байна.

Советскэ артистнууд югославска орденуудаар шагнагдаба

БЕЛГРАД, февралиин 27. (ТАСС). Югославиин Арадай Сүлөөлэлтын Антифашистска Вечын Президиум болбол Югославида ерэhэн Барсова, Мессерер, Козолупов, Образцов ба советскэ бусад артистнуудые «Братство и Единство» гэжэ орденуудаар шагнаба. Февралиин 25-да АВНОЮГАЙ президиумдэ орденуудай баярай барюулга болобо. Баяртай АВНОЮГАЙ президиумэй түрүүлэгшэ доктор Рибар, АВНОЮГАЙ президиумэй секретарь Перуничич. СССР-тэй культурна харилсаанай общественэ түрүүлэгшэ Чолакович ба Югославидахи советскэ Сэрэгэй Миссиин начальник генерал-майор Киселев гэгшэд байлсаба.

Доктор Рибар хадаа орденуудые барюулжа советскэ артистнуудые халуунаар амаршалаад, Югославиин арадуудай советскэ искусствотай танилсаhан ябадалай ехэ удхашанарые тэмдэглэбэ.

СССР-эй СОВНАРКОМДО

Уранзохёолшо Алексей Николаевич Толстойн дурасхаалые мүнхэжүүлхэ тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтооохонь:

1. Москва городто уранзохёолшо Алексей Николаевич ТОСТОЙДО памятник байгуулха.

2. Москва городой Спиридоньевско үйлсэдэ А. Н. ТОЛСТОЙН hуухан № 2 гэртэ Мемориальна самбар хадаха.

3. Москва городой Спиридоньевско үйлсые Алексей ТОЛСТОЙН үйлсэ гэжэ нэрлэхэ.

4. 1945—1946 онуудай туршада А. Н. ТОЛСТОЙН бүхы уранзохёолнуудые суглуулжа хэблэхые РСФСР-эй ОГИЗ-дэ даалгаха.

5. А. Н. ТОЛСТОЙН нэрэмжэтэ стипендинүүдые тогтоохо гэбэл:

а) М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско Гүрэнэй Университедэй филологическа таhагай студентнүүдтэ 400—400 түхэригэй 2 стипенди;

б) СССР-эй Советскэ Уранзохёолшодой Союзай Литературна институдай студентнүүдтэ 400—400 түхэригэй 2 стипенди.

СССР-эй СОВНАРКОМДО

Орооһото культурануудай үрһэ болбосоруулгые һайжаруулха тухай

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол 1947 ондо байтуулагдаһан үрһэ болбосоруулгын ажахынуудай системэ (селекционно станцинууд, райсемхозууд, колхозуудай, совхозуудай үрһэнэй участогууд, госсортфондынууд, госстрахфонд, сорт туршалгын һалбари) бэеэ хараюулаа гэжэ үзэн тогтооно. Энэ системын үндэһэ һуури дээрэ орооһото культурануудай үрһэ болбосоруулгые һайжаруулхын талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Энээнэй ашаар колхозуудай сортовой тарилгын талмай 1937 ондо 42 процент байһан зад, 1940 ондо 84 процент хүртэрөө дээшэлээ: үндэр ургасатай шэнэ сортын орооһото культурануудые хэрэглэхынгээ хажуугаар селекционно станцинууд жэл бүри 1,5 миллион пүүд дээдэ үнэтэ элитнэ үрһэ болбосоруулан гаргана. 2.000 шахуу районно үрһэ болбосоролгын ажахынууд колхоз ба совхозуудай үрһэнэй участогуудые хангахын тулада жэл бүри 15 миллион гаран пүүд сортовой үрһэ ургуулан госсортфондэ тушаана.

Энээнтэй нэгэ доро СССР-эй Совнарком болбол хэдэ хэдэн область ба хизаарнуудта энэ шухалын шухала хэрэгтэ нютагай газартаряалантай ба советскэ органуудай зүгһөө анхарала һуладхаһан дээрэһээнь һүүлэй жэлнүүдтэ сортовой тарилга хороо гэжэ тэмдэглэнэ. Хэдэн олон колхозууд ба совхозуудта үрһэ болбосоруулха ябадал үшөө хүсэ дээдэ хэмжээгээрээ табигдаагүй. Үрһэнэй участогууд дээрэ газарай хүрьһэ болбосоруулха ба тарилгые харууһалхатаа дээдэ агротехникээр ханганагүй, үрһэнэй участогуудай ургасые хурааха ба сохиходоо ехэ түлөб ээгүйлэхэ ябадалнууд гарана. СССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-тэй ЦК-гаар тогтоогдоһон үрһэнэй участогууд дээрэһээ хураагдаһан үрһые хэрэглэхэ гурим ёһошолон гүйсэдхэгдэнэгүй.

СССР-эй Совнарком болбол советскэ селекциин орооһото культурын шэнээр абтаһан хойшолон һайнтай болоно болохо сортнуудые үйлэдбэридэ оруулха ябадал тон аалияр нэбтэрүүлэгдэнэ гэжэ тэмдэглэнэ.

Селекционно станцинуудай научна түйлалтанууд ба сортто участогуудай туршажа олоһон юумэнүүд һүүлэй жэлнүүдтэ тунхаглагданагүй, колхозууд, совхозууд болон агрономическа олониитэдэ ашаглагдан хэрэглэгдэнэгүй.

Немецүүдэй эзэмдэлгэдэ дайраһан районуудаар сортовой үрһэ болбосоруулха ябадал илангаяа ехээр һарнин һулараһан байна. Тэдэ районуудаар үрһэ болбосоруулха ажахынууд (селекционно станцинууд, райсемхозууд, сортотуршалгын участогууд) һандаргагдаһан ба үрһэнэй хэрэг бусайдашаһан байгаа.

Хүдөө-ажахын культурануудай ургасые ургахэ шухалын шухала пүхэсэл болохо колхоз ба совхозуудай сортовой тарилтые һэргээхэ ба ургэдхэхэ зорилготойгоор ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет иигэжэ ТОГТООБО:

1. 1945-1946 онуудай туршада орооһото культурануудай сортовой тарилгые дайнай урда тэеэхи хэмжээндэ хүртэр һэргээхэ, иимэ зорилготойгоор түбхын түрүүндэ селекционно станцинуудай, сортотуршалгын станцинуудай ба районно үрһэ болбосоруулгын ажахынуудай һалбаринуудые һэргээхые СССР-эй Наркомзем, СССР-эй Наркомсовхоз, СССР-эй наркомпищепром, республиканууда Совнарком, крайисполком ба облисполкомуудые уялгалха.

2. Колхозууд ба совхозуудай тарилгын газарай бүхы талмайн удаахи процентые республиканууд, хизаар болон областьнуудай колхозууд ба совхозуудай орооһото культурын сортовой тарилгын 1945 оной түсэб болгон тогтоохо гэбэл:

Алтайска хизаар	65
Архангельска область	65
Астраханска область	55
Башкирска АССР	80
Брянска область	50
Бурят-Монголой АССР	55
Великолукса область	50
Вологодско область	65
Владимировска область	80
Воронежско область	70
Горьковско область	80
Грозненска область	65
Дагестанска АССР	65
Ивановска область	80
Иркутска область	55
Кабардинска АССР	50
Калининска область	75
Калужска область	45
Кемеровскэ область	70
Кировскэ область	80
Коми АССР	45
Костромско область	75
Красноярска хизаар	75
Красноярска хизаар	75
Крымскэ АССР	60
Куйбышевскэ область	70
Курганска область	75
Курска область	50
Ленинградска область	65
Марийска АССР	50
Молотовско область	75
Мордовско АССР	70
Московско область	70
Новгородско область	60
Новосибирскэ область	70
Омско область	60
Орловско область	70
Псковско область	40
Приморска хизаар	60
Ростовско область	75
Рязанска область	70
Саратовска область	75
Свердловска область	85
Северо-Осетинскэ АССР	70
Смоленскэ область	55
Ставропольско хизаар	75
Сталинградска область	70
Тамбовска область	75
Татарска АССР	75
Томско область	60
Тульскэ область	50
Тюменскэ область	50
Удмуртска АССР	75
Ульяновска область	65
Хабаровска хизаар	70
Челябинска область	65
Читинскэ область	60
Чкаловска область	82
Чувашска АССР	80
Якутска АССР	45
Ярославска область	80
Азербайджанска ССР	83
Армянска ССР	75
Белорусска ССР	55
Грузинскэ ССР	95
Казахска ССР	60
Карело-Финскэ ССР	25
Киргизскэ ССР	55
Молдавска ССР	50
Таджикска ССР	95
Туркменскэ ССР	85
Узбекскэ ССР	55
Украинска ССР	65

3. Сортовой тарилга түргэнөөр һэргээхэ ба сортовой үрһэ андалдан абаһан колхозууд сортовой үрһэнэйнь үйлэдбэриие һайтар дүтэлүүлхэ зорилготойгоор орооһото тарлао гэж болгоһон ажахытайнь засаг захиргаанай район бүхэн газарай хүрьһэн ба сагай уларилай эрхэ байдалай талаар дундуур байдалтай райондо өөһэдэйнь үрһэ болбосоруулха ажахытай байха ба центртэй, мүн тэрээндэ хабаалуулагдаһан колхозуудтай байха ёһотой гэжэ тогтоохо.

Газарай хүрьһэн ба сагай уларилай муудахалаар элдэб янзын эрхэ байдалтай районуудта заримдаа үрһэ болбосоруулха хоёр ажахые эмхидхэжэ болохо, тиихэдэ нэгэ янзын газарай хүрьһэтэй ба сагай уларилай эрхэ байдалтай жэжэ районуудта нэгэ үрһэ болбосоруулха ажахые хоёр районда хабаадуулан эмхидхэхэ.

1945 ондо удаахи ёһоор республиканууд, хизаар болон областьнуудта ... хубаажа, 921 районно үрһэ болбосоруулха ажахые нэмэн эмхидхэхые СССР-эй Наркомзем, республиканууда Совнарком, хизаарай, областной исполкомуудые уялгалха гэбэл:

Алтайска хизаар	10
Архангельска область	7
Астраханска область	4
Башкирска АССР	10
Брянска область	7
Бурят-Монголой АССР	2
Вологодско область	2
Владимировска область	1
Воронежско область	20
Горьковско область	5
Грозненска область	7
Дагестанска АССР	10
Ивановска область	4
Иркутска область	2
Кабардинска АССР	5
Калининска область	4
Калужска область	5
Кемеровскэ область	2
Кировскэ область	7
Коми АССР	4
Костромско область	2
Красноярска хизаар	10
Крым	10
Куйбышевскэ область	7
Курска область	20
Ленинградска область	15
Марийска АССР	8
Молотовско область	4
Мордовско АССР	16
Московскэ область	20
Новгородско область	10
Омско область	5
Орловско область	10
Пензенскэ область	5
Псковско область	20
Приморско хизаар	10
Рязанска область	10
Саратовска область	20
Свердловско область	5
Северо-Осетинскэ АССР	2
Ставропольско хизаар	20
Сталинградска область	10
Татарска АССР	17
Томскэ область	3
Тульскэ область	4
Тюменскэ область	5
Ульяновска область	11
Хабаровска хизаар	8
Челябинска область	3
Читинскэ область	10
Чкаловска область	10
Чувашска АССР	10
Якутска АССР	5
Ярославска область	3
Азербайджанска ССР	15
Армянска ССР	10
Белорусска ССР	75
Грузинскэ ССР	15
Казахска ССР	41
Карело-Финскэ ССР	2
Киргизскэ ССР	27
Таджикска ССР	20
Туркменскэ ССР	10
Узбекскэ ССР	60
Украинска ССР	200.

Заатлаһан тоото эрхим колхозууд ба совхозуудые хоёр һарын болзорто шэлэн абаад тэдэнүүдые райсемхозууд болгон баталхын тулада СССР-эй Наркомземдэ хүргэхые республиканууда Совнаркомууд, хизаарай ба областной исполкомуудые уялгалха.

4. 175 тоото ажахые үрһэ болбосоруулха совхозууд-райсемхозуудай һалбари болгон батална, тэдэнэй 52-е СССР-эй Наркомсовхоздо, 39-е РСФСР-эй Наркомсовхоздо, 47-е УССР-эй Наркомсовхоздо, 3-е БССР-эй Наркомсовхоздо, 3-е Казахска ССР-эй Наркомсовхоздо, 31-е СССР-эй Наркомпищепромдо;

5. Райсемхозуудай шэнээр эмхидхэгдэһэн газарта 1945—46 онуудта газарай өсхэмжэ хээд, тэндэ үбһэ тарилгатайгаар ба хара пар хахалалгатайгаар зүб севооборот хэхые, мүн тэрэшэлэн һарнин һандаргагдаһан райсемхозуудаар севооборот һэргээхые республиканууда Совнарком, обла-(край) исполкомуудые ба СССР-эй Наркомземые уялгалха. Абтаһан севооборотой наринаар зохилдуулан саашадаа түсэб зохёохые райсемхозуудта тарилгын талмайн талаар даалгабари үгэхэ. 1945 ондо тарилга хэхын тулада хэрэглэхэ хэмжээнэйнь үбһэ ногооной үрһые райсемхозуудта хуалдан үгэхые СССР-эй Наркомземдэ даалгаха.

6. Районно үрһэ болбосоруулха ажахы бүхэнэй сортовой үрһэ ургуулха түсэбые тогтоохо, мүн тэрэшэлэн колхоз ба совхозуудай сорт шэнэлхэхэ түсэб болбол райЗО-гэй главна агрономой, агроном-семеноводой ба райсемхозууд болон сортотуршалгын участогуудай агрономуудай эрхэбэшэ хабаадалгатайгаар райисполкомууд жэл бүри шалган үзөөд ноябриин 15-һаа оройтонгүйгөөр обл (край) исполкомуудта ба республиканууда СПК-дэ хүргэжэ байха, тиихэдэ районой сортовой үрһэ үйлэдбэрилхэ түсэбүүд ба сорт шэнэлхэ түсэбүүд түс бүридөө түсхэта республиканууда Совнаркомууд, хизаар болон областьнуудай исполкомуудаар селекционно станцинуудай болон совхоз трестнүүдэй директорнуудай орооһото культурануудай сорт туршалгануудай гүрэнэй комиссинуудай инспекторнүүдэй, гүрэнэй сортфондын конторонуудай эрхилэгшэдэй болон областьнуудай үндэһэн агрономическа хүлэмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар харагдажа үзэгдөөд, СССР-эй Наркомземэй баталалгада декабриин 15-һаа хойно бэшэ хүргэгдэхэ ёһотой.

7. 1945 ондо райсемхозуудай колхоз совхозуудай болон үрһэнэй участогуудай талмайнууд дээрэ таригдаһан сортовой тарилгын шалгалта хэхэ, сортовой үрһөөр хэгдэһэн бүхы тарилтанууудай, мүн тэрэшэлэн колхоз совхозууд ниитын тарилгын талмайе госстрахфонд, госсортфондэ сортовой үрһэнүүдые оруулха тогтоогдоһон түсэбүүдэй дүүргэлтын хангалтые, бүхы дээрэ 28,1 миллион гектарай талмай зээрэхи тарилгые шалгажа үзэхые республиканууда Совнаркомууд, хизаарнуудай, областьнуудай исполкомуудые. СССР-эй Наркомзем, СССР-эй Наркомсовхозууд болон СССР-эй Наркомпищепромые уялгалха.

Хэрбээ шалгалтын ёһоор үрһэнэй участогай ургаса үрһэнэй зорилгодо хэрэггүй байтаа һаань, түс ажахы хадаа шалгагшын хабаадалгатайгаар үрһэнэй зорилгодо онлоо хэмжээгээрээ арилихан участогые үндэр ургасатай эрхим һайн үрһөөр таригдаһан ниитынгээ тарилгаһаа таһалха эрхэтэй байха.

Үрһэнэй участогые һэлгэхэ ябадал болбол аргагүй болоо хадаа тиимэ ушар болоһон дарыдань райисполкомой баталамжатайгаар хэтдэхэ ба түсхайта культурануудай хурягдахаһаа 10 үдэр түрүүн хэгдэхэ ёһотой.

8. Колхозуудта үрһэнэй участок таһалхадаа урда тогтоогдоһон гурим ба хэмжээе үлөөхэ.

орооһото шэнэисын тарилгые түргэнөөр һэргээн бодхоохо зорилготойгоор тусгаарлан абажа, 1945 ондо Иркутска, Кемеровскэ, Куйбышевскэ, Курганска, Новосибирскэ, Омско, Пензенскэ, Саратовска, Тамбовско, Томско, Тюменскэ, Ульяновска, Челябинска, Чкаловска, Читинскэ областьнуудай Алтайска, Красноярска, Хабаровска хизаарнуудай Башкирска, Татарска, АССР-үүдэй болон Казахска ССР-эй колхозуудта энэ культурануудай бүхы тарилгын талмайһаа 20 процент орооһото шенисын үрһэнэй участогуудай хэмжээе тогтоохо.

1945 ондо немецкэ эзэмдэгшэдһээ сүлөөлэгдэһэн районуудай үрһэнэй участогуудай хэмжээень тусгаар харадаа абажа мүнөө байһан тарилгын талмайһаа иимэ процентээр харалжа тогтоохо гэбэл:

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

СССР-эй СОВНАРКОМДО

…ооhото культурануудай үрhэ болбосоруулгые hайжаруулха тухай

(…гэсхэл. Эхиниинь 2-дохи нюурта).

…ластьнуудай нэрэ	Намарай тарилга	Ороохото шэниисэ	Овес	Ячмень
…еска ССР	19	20	20	20
…а область	18	19	20	18
…луска область	17	18	17	18
…жско область	20	20	18	18
…—Финскэ ССР	17	20	20	20
…нска область	15	18	17	16
…дарска хизаар	18	19	16	15
… область	20	20	18	18
…а АССР	18	18	16	16
…радска область	18	19	20	19
…дско область	18	19	20	19
…ко область	20	20	20	19
…ю область	19	20	20	20
…ко область	16	20	16	15
…скэ область	19	20	18	19
…польско хизаар	17	18	17	15
…радска область	20	20	17	16
…ска ССР	19	20	16	16

…hэнэй участогууд дээрэ …олевой хүдэлмэринүүдые …hайн шанартайгаар агро…скэ өрхим болзорнуудта …ые хангаха. Үрhэнэй …ууд дээрэ районд ю таа…аhан сорттой шэлэгдэмэл … тарилга үнгэргэхэ. Та… уялгата ёhoop прополко Үрhэнэй участогууд дээ…ргасын хуряалтые урга…итын тарилгаhaa амин…гэргэхэ, үрhэнэй участог…ахигдожэ абтаhан бүхы … сэбэрлэхэ, шэгнэхэ, акт … болон тусгаар таhалаг… зернохранилищидэ хада… сортнуудынь нудхажа …ше болэхогүй.

…945—1946 онуудай тур…олхозууд болон совхозууд…ар таригдадаг культура… үрhэнэй фондһуудые ерэ…дэ хүрэхээр суглуулгые …, нэрлэгдэhэн область…изаарнууд ба республика… намарай тарилгын куль…лай тарилга үнгэрэгшэ… ургасын үрhөөр таригда…алые гүримшүүлхэ тушаа… Наркомзем, СССР-эй …овхоз болон СССР-эй …пищепром, Архангельска, …ско, Ленинградска, Киров… Свердловскэ, Горьковско, …нска, Ивановска, Ярос… Смоленско, Омско, Ново…скэ, Кемеровскэ, Курганска, …нска, Молотовско, Иркут…сковско, Томско ба Тюмен… …ластьнуудай исполкомуу… …расноярска, Алтайска, Ха…ка ба Приморско хизаар… исполкомуудые, Коми, …Монголой, Марийска Уд…, Якутска, Чубашска, …ка, Мордовско, Башкирска …нуудай, Карело-Финскэ, Бе…ка, Казахска ССР-эй (Зүүн …станска, Кустанайска, Хой…станска ба Павлодарска …нууд), республиканудай …изаар ба областьнуудай …муудые уялгалха.

…ар таригдадаг культура… … фондһуудые нөөхэ ябада… …рhэнэй участогай ургаса… …дэбэрилхэ, хэрбээ үрhэ…участок дээрэhээ суглуулагда… …ргасаhаа абтаhан үрhэнэй …үйhаань колхоз ба совхо… …өөhэдынгөө гүрэнэй үмэ… уялганудые дүүргэhэнэй …эр нинтын сортовой тарил…алмай дээрэhээ суглуулаг… …ороохото үрhөөр байгуул… болохо.

…Гүрэнэй селекционно стан…д ба элитнэ семеноводческо ажахыhаа элитын үрhэ үйлэдбэрилэн гаргаха ябадалые 200 мянган центнер хүртэр гаргахые СССР-эй Наркомзем ба СССР-эй Наркомпищепромые уялгалха, тиин тэрээнhээ Наркомземэй селекционно станцида 188 мянган центнер, СССР-эй Наркомпищепромэй селекционно станцида 12 мянган центнер болоно.

12. Гүрэнэй селекционно станцинууд бүхэндэ суперэлитэ гэжэ үрhэнэй страховой фондые жэлэй хэрэглэлгэhээ 30 процент хэмжээтэйгээр 1945 ондо байгуулхые СССР-эй Наркомземдэ зүбшөөрхэ, тиин 1946 ондо страховой фондо байгуулгые 50 процент хүргэхэ.

13. Немецкэ эзэмдэлгэдэ дайрагдаhан районуудта гүрэнэй селекционно станцинуудай болон сортотуршалтын участогуудай хүдэлмэриие hэргээн бодхоохые республиканудай Совнаркомууд, хизаар ба областьнуудай ажалшадай депутадуудай исполкомуудые болон СССР-эй Наркомземые уялгалха.

14. Ороохото культурануудай эрхим hайн сортнуудые түргэнөөр үрижүүлхэ ба дэлгэрүүлхэ болон райсемхозуудай үрhэнэй участогуудые элитэ үрhөөр хангаха зорилготойгоор, селекционно станцинуудаар хэгдэдэг элитын үрhөөр хангаглаагүй районуудта, элитнэ үрhэнүүдые түрүү колхозууд ба совхозуудаар болбосоруулан гаргаха ябадалые эмхидхэхэ гэжэ СССР-эй Наркомземдэ зүбшөөрхэ.

Энээнэй тулада 65 ажахые шэлэн абаад, тэдэнүүдые 1945 оной мартын 5 хүртэр СССР-эй Наркомземэй баталамжада хүргэхые республиканудай Совнаркомуудые, хизаарай, областной исполкомуудые уялгалха.

15. Элитнэ үрhэ болбосоруулха хүдэлмэриие эмхидхэhэн колхоз ба совхоз бүхэн союзна бюджетэй хүсэн дээрэ агроном-семеноводые (элитнэ участогые даагша) ба нэгэ нэгэ агротехнигые барижа байха ёhотой гэжэ тогтоохо.

Элитнэ үрhэ болбосоруулха участогые даагшын хүлhые сорт туршаха участогуудые даагшадай хүлhэнтэй адлишаха.

16. Колхозуудай доторхи элитнэ үрhэ болбосоруулха хүдэлмэриин хүтэлбэриие областиин, хизаарай газарай таhагуудаар ба республикын наркомземүүдээр сортовой управлениинуудта даалгаха. Элитнэ үрhэ ургуулжа байhан колхозуудта научно-методическа талаар туhалха ябадалые гүрэнэй селекционно станцида даалгаха.

17. Колхозууд ба совхозуудай ургуулhан элитын үрhэн бүхыдөө госсортфондын складуудта тушаагдаха гэжэ тогтоохо.

Элитнэ үрhэ ургуулhан колхозуудта удаахи хүнгэлэлтэнүүдые олгохо гэбэл:

а) уялгата тушаалга ба натуротулбэриин тоодо оролсуулан госсортфондодо колхозой тушааhан нэгэдэхи классай элитнэ нэгэ пууд үрhэн бүхэн нэгэ пууд 20 фунтда тоологдохо, уялгата тушаалга ба натуротулбэриин сагта тээ тушаагдаhан элитнэ пууд үрhэн бүхэнэй түлөө заготзерногой складhaa нэгэ пууд 20 фунт жиирын кондиционно эдеэ хоолой ороохон үгтэхэ;

б) Гүрэнэй селекционно станцинуудта тогтоогдоhон ёhoop, колхоз ба совхозой элитнэ үрhэ болбосоруулха ажахын ургуулhан элитнэ үрhэн түлэгдэхэ.

18. Үлэмжэ hайн хойшолонтой болоо болохо ба үндэр ургасын шэнэ гараhан сортнуудые түргэнөөр элбэгжүүлхэ ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхын тулада сортнуудаа гүрэнэй сортын туршалгада шэлжүүлэн үгэхынгөө хажуугаар колхозууд ба совхозуудтай хэлсэhэн ёhoopю тэндэ тэдэ сортнуудые уридшалан элбэгжүүлхэ ба үйлэдбэриин сэгнэлтэ хэхэ ябадалые эмхидхэхыень гүрэнэй селекционно станцинуудые уялгалха.

Райсемхозуудта тогтоогдоhон ёhoop, үрэжүүлжэ байhан шэнэ үнэтэ сортын үрhые колхозуудhaa хүлеэн абахые госсортфондо зүбшөөрхэ. Шэнэ составай районировани хэгдэhэнэй hүүлээр селекционно станцинууд дээрэ, райсемхозууд ба бусад колхозуудаар тус сортын үрhые үржүүлэлгын эмхидхэлтые СССР-эй Наркомземдэ даалгаха. Эдэ үрhые госсортфондодо гансахан райсемхозуудhaa бэшэ, мүн бусад колхозуудhaa бэлэдхэхэ.

19. СССР-эй Совнаркомой 1937 оной июниин 29-эй 1018 номерто тогтоолой 14-дэхи зүйлдэ нэмэлтэ болгон шэнээр гараhан үндэр ургасын ба бусад шэнжэ тэмдэгээрээ хойшолон hайнтай болоо болохо ороохото, ороохото-бобобо тоhолиг культура ба үбhэ ногооной сортнуудые гаргаhанайнь түлөө, мүн тэрэшэлэн түрүүнэй байhан сортнуудаа hайжаруулhанайнь түлөө селекционернүүдтэ 10-haa 100 мянган түхэриг хүртэр пэгэн удаагай шагнал үгэхөөр тогтоохо.

Тус шагнал болбол тогтоогдоhон гуримаар 1937 оной hүүлдэ район болгогдоhон ба ороохото культурай талаар 1.000 гаhaa доошо бэшэ, ороохото-бобобо ба тоhолиг культурын гү, али үбhэ ногооной талаар 200 гаhaa доошо тарилгын талмай эзэлжэ байhан сортын түлөө СССР-эй газар тариалангай Арадай Комиссарай приказай ёhoop 1945 ондо эхилэн үгтэхэ байна.

20. 10.000 экземпляр тиражтай ба 5 хэблэлэй хуудаhан хэмжээтэй «Селекци ба үрhэ болбосоруулга» гэдэг hapa бүри хэблэгдэн гараха научно-үйлэдбэриин журналые 1945 оной мартhaa эхилэн hэргээхые СССР-эй Наркомземдэ зүбшөөрхэ.

10.000 экземпляр тиражтай, 10 хэблэлэй хуудаhанай хэмжээтэйгээр хоёр hарада нэгэ дахин гараха «Агробиологи» гэдэг научно-теоретическэ журналай хэблэлгые hэргээхые Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын наукануудай Бүхэсоюзна академидэ зүбшөөрхэ.

21. Колхоз ба совхозуудай үрhэнэй участогууд дээрэ тарилта хэхын тулада үндэр шанарай сортовой үрhөөр колхозуудай хэрэглэмжые таhаралтагүй хангахын тулада тогтомол хэмжээнэй ёhoop гүрэнэй фондодо 1945 ондо сортовой үрhэ бэлэдхэхэ, мүн тэрэшэлэн 1945—1946 онуудай туршада элитын ба хоёрдохи репродукциин үрhэнэй страховой фондые сорт шэнэдхэлгын түсэбэй ёhoop райсемхоз, колхоз ба совхозуудай үрhэнэй участогуудые хангаха жэлэй хэрэглэмжын 30 процент хэмжээтэйгээр бии болгохые СССР-эй Наркомземые уялгалха.

22. Колхоз ба совхозуудай үрhэнэй участок дээрэхи тарилгые гандалта, хүйтэлгэ ба хэтэрхэй норолтоhoo страховалхын тулада 1945 ондо госстрахфондодо ороохото культураар сортовой үрhэнэй хаалгые тогтоогдоhон хэмжээндэ хүргэхые Наркомзагые уялгалха.

Культура культураар госстрахфондодо сортовой үрhэнэй хаалгын хэмжээн болбол жэл бүри СССР-эй Наркомзем ба Наркомзагаар тодорхойлогдохо гэжэ тогтоохо. Госстрахфондодо сортовой үрhэнэй хаалга гансахан лэ шалгагдаhан сортовой тарилгаhaa абтаха ёhотой.

Гүрэнэй страховой фондын тарилгаhaa бэшэ ямаршье ондоо юумэдэ ороохото культурын сортовой үрhые гаргашалхые хориглохо.

23. Колхоз ба совхозуудаар, бэлэдхэлэй пунктнуудаар тарилгын үе хүртэр сортовой үрhые халагалха, бэлэдхэхэ шанарыень хямгадаха гүрэнэй хяналтые шангадхаха ба СССР-эй газар дайдые хүдөө ажахын хоротон, үбшэн болон хорото буртаг үбhэнүүдэй дэлгэрэлгэhээ хамгаалхын тулада ургамалай карантинай албые СССР-эй Наркомземэй хяналтын үрhэнэй лабораторитой нэгэдхэн, тэрээнэй үндэhэ hуури дээрэ үрhэнэй хяналта ба хүдөө ажахын ургамалай карантин эрхилхэ гүрэнэй нэгэдэмэл инспекци байгуулхые СССР-эй Наркомземдэ зүбшөөрхэ.

24. Хяналтын үрhэнэй лабораториин системын ба дотоодо болон гадаада карантинай албанай мүнөө дүүргэжэ байгаа үүргые үрhэнэй хяналта ба хүдөө ажахын ургамалнуудай карантиниие эрхилхэ гүрэнэй инспекцидэ даалгаха.

Үрhэнэй хяналта ба хүдөө ажахын ургамалнуудай карантиниие эрхилхэ гүрэнэй инспекциин тухай дүримые hарын болзор соо баталхые СССР-эй Наркомземдэ даалгаха.

25. Үрhэнэй хяналта ба карантиниие эрхилхэ гүрэнэй инспекторнуудэй, центральна лабораторинуудай, мүн тэрэшэлэн республиканска, хизаарай, областной инспекцинуудэй газар шоройн хяналта хэхэ, таможенно ба сортовой инспекциин участогуудай штадай гаргашые гүрэнэй союзна бюджедтэ хэбээрынь үлөөхэ. Районно инспекци ба лабораториин штадай гаргашые хабаата республиканска, хизаарай, областной бюджедтэ хабаадуулан үлөөхэ.

26. Үрhэ болбосоруулха ажахынуудые мэргэжэлтэй кадрнууд болохо селекционер ба семеноводуудаар түргэнөөр хангахын тулада 1945 оной туршада Ленинградска, Воронежско ба Белорусска хүдөө ажахын институдуудай агрономическа факультедүүдэй дэргэдэхи селекциин ба үрhэн болбосоруулгын таhагай хүдэлмэриие hэргээхые ба 1945 ондо Омск ба Иркутскын хүдөө ажахын институдуудта селекциин ба үрhэ болбосоруулгын таhагуудые эмхидхэхые СССР-эй Наркомземые уялгалха.

27. 1945 ондо 150-haa үсөөн бэшэ хүнүүдые бэлэдхэн гаргаха селекционно станцинуудай мэргэжэлтэнэй квалификациие дээшэлүүлхын тулада Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө-ажахын наукануудай Бүхэсоюзна академиин дэргэдэ үрhэ болбосоруулха ба селекциин талаар hapa хахалай курс эмхидхэхые СССР-эй Наркомземдэ зүбшөөрхэ.

28. 1945 оной туршада 1500-haa үсөөн бэшэ хүнүүдые бэлэдхэхээр райсемхоз ба сорт туршалгын участогуудта техник-семеноводуудые бэлэдхэхэ 6 hарын курс хүдөө-ажахын ВУЗ ба селекционно станцинуудай дэргэдэ эмхидхэхые СССР-эй Наркомзем, обл (край) исполкомууд ба республиканудай СНК-е уялгалха.

Энэ заагдаhан курснуудта дунда hургуулиин 7 классhaa доошо бэшэ өрэмтэй ба хүдөө ажахын хүдэлмэриин талаар практическа дадал дүршэлтэй хүнүүдые абаха.

6 hарын курсда hурагшадта hapa бүриин 150 түхэриг хэмжээтэй гүрэнэй стипенди тогтоохо.

29. Селекци ба үрhэ болбосоруулхын талаар кадрнуудые шэнээр ба хуушаниие бэлэдхэхын талаар хэмжээнүүдые ябуулхын тулада шухала хэрэгтэй мүнгэн зөөриие СССР-эй Наркомземэй хараалан оруулхые СССР-эй Наркомфинансова түсэбтэ уридшалан комфиниие уялгалха.

30. Селекционно станцинууд ба госсортфондын материально-техническэ базые hэргээхын тулада 1945 оной хоёр ба гурбадахи кварталнуудта селекционно станцинууд ба госсортфондодо тогтоогдоhон хэмжээнэй ёhoop, ашаанай автомашинанууд ба СТЗ—НАТИ гэдэг тракторнуудые таhалан үгэхые СССР-эй Наркомземые уялгалха.

31. Хамта дээрээ 25.000 тонно багтааха хэмжээтэй сортовой үрhэ хадагалха 60 склад 1945 оной туршада барихые, ВИМ—2 гэдэг үрhэ сэбэрлэлгын 745 машина заhабарилха ба hэргээхэ ябадал хангахые СССР-эй Наркомзем, республиканудай Совнарком болон обл(край) исполкомуудые уялгалха.

Советскэ Информбюроhоо

Февралиин 27-ой оперативна мэдээнhээ

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, ХОЙНИЦЕ (КОНИТЦ) городhоо баруугаар дайсаней эсэргүүсэлтые нугаа дарража, 4 үдэрэйнгөө добтолгото байлдаануудта 70 километр хүртэр урагшаа дабшаба.

Тус фронтын сэрэгүүд добтолгынгоо ябаhан дундуур Померанийн газар дээрэ харгы замуудай шухала узелнууд ба немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд болохо ШЛОХАУ, ШТЕГЕРС, ХАММЕРШТАЙН, БАЛЬДЕНБЕРГ, БУБЛИЦ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 100 гаран ондоо hуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда ПОЛЛЬНИТЦ, ЦЕХЛАН, ФЕРСТЕНАУ, ДРАБЕН, ГРОСС ба КЛАЙН-КЮДДЕ гэдэг томо hуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлбэ.

БРЕСЛАУДА манай сэрэгүүд горед соо хүреэлэгдэhэн дайсанай бүлэглэлгые үгы хэхэ байлдаануудые үргэлжэлүүлжэ 12 квартал эзэлбэ.

Чехословакиин газар дээрэ ЛУЧЕНЕЦ городhоо баруун хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд Карпадай оршоной хада модотой газарай хүнды хүшэр байдалда ябуулгаа хэжэ, ВИГЛЯШ, ЗВОЛ СЛАТИНА, БОРОВИН, ГРАБОВ ГРУНЬ, ОРЕМОВ ЛАЗ, СЕНОГРАД, МЛАДОНИЦЕ гэдэг hуурин газарнуудые байлдаатайгаар эзэлбэ.

Фронтын ондоо участогуудай дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэдэ хэдэн пунктнуудта нютагай удхашанартай байлдаанууд болобо.

Февралиин 26-да бүхы фронтнууд дээрэ 66 немецкэ танк гэмтээгдэhэн ба үгы хэгдэhэн байна. Агаарта болоhон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 6 самолёт унагаагдаба.

Февралиин 28-ай оперативна мэдээн

Февралиин 28-ай туршада КЕНИГСБЕРГhЭЭ баруун-урдуур манай сэрэгүүд добтолгото байлдаануудые хэhэнэйнгээ эсэстэ ГРЮНЛИНДЕ, ВОРВЕГЕН, ЛЕМЛЮНЕН, ОТТЕН, ГОТТЕСГНАДЕ, ФРИДРИХСХОФ гэдэг hуурин газарнуудые эзэлбэ.

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, февралиин 28-да Померанида харгы замуудай шухала узелнууд ба немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пунктнууд болохо НОЙШТЕТТИН ба ПРЕХЛАУ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 50 гаран ондоо hуурин газарнуудые, тэдэнэй дунда СВОРНИГАЦ, ГЛАСХЮТТЕ, НОЙГУТ, АЙЗЕНХАММЕР, ГРАБАУ, ГРОСС-КАРЦЕНБУРГ, ВУРХОФ, ШПАРЗЕЕ, ШТРАЙТЦИХ гэдэг hуурин газарнуудые эзэлбэ.

БРЕСЛАУГАЙ оршондо манай сэрэгүүд дайсанай горед соо хүреэлэгдэhэн бүлэглэлые үгы хэхэ байлдаануудые хэхэ зуураа НЛЕЙНЕ-ЧАНШ гэдэг пригородые, ШВАРЦ гэжэ металлургическа заводые, газай заводые ба 10 кварталые эзэлhэн байнэ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэдэ хэдэн пунктнуудта нютагай удхашанартай байлдаанууд болобо.

Февралиин 27-до фронтын бүхы участогууд дээрэ 29 немецкэ танк гэмтээгдэhэн ба үгы хэгдэhэн байна. Агаарта болоhон байлдаануудта ба зенитна артиллериин буудалгаар дайсанай 6 самолёт унагаагдаба.

★ ★ ★

◆ Кенигсбергhээ баруун-урдуур манай сэрэгүүд дайсанай зүүн-прусска бүлэглэлые хүреэлэлгын сахаритые досоошонь хабшаха ябадалаа үргэлжэлүүлбэ.

Нэгэ участок дээрэ хүсэтэ түмэр бетонно дот манай ябган сэрэгүүдэй харгые халхалжа байhан юм. Гвардиин ахалагша лейтенант Долговязов гэгшын 6 саперүүд энэ дот тээшэ мүлхин ошожо 14 танкда эсэргүү минэ табиhан байгаа. Минэнүүдэй тэhэрхэдэ энэ дот, тэрээн соо байhан гитлеровецүүдтэй хамта үгы хэгдэбэ. Дайсанай контратакые сухарюулха зуураа сержант Молочков гэгшын ехэ буугай расчет немецкэ 2 самоходно ехэ буу галдаба. Пулемётчигууд Данильчев ба Бичков гэгшэд мэргэн буудалгаараа дайсанай рото шахуу ябган сэрэгые бутаргажа бүлэг немецүүдые хюдаба.

◆ 2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлбэ. Артиллереэр ба авиацяар дэмжэгдэhэн советскэ ябган сэрэгшэд, танкистнууд болон морито сэрэгүүд дайсанда хүсэтэ сохилтонуудые хэжэ, тэрэнэй эсэргүүсэлтын узелнуудые бута нэрьеэн hалтаана. Гвардейскэ морито сэрэгүүдэй соединениин частьнууд урагшаа дабшажа, Нойштеттин гэдэг городой оршондо хүрэбэ. Морито сэрэгшэдэй подразделени городой урда захада бухэжэhэн немецүүдые атаковалжа гарнизоной гол хүсэнүүдые бэе тээшээ татан абаба. Энэ үедэ манай ондоо частьнууд тойрон орохо манёвр хэжэ хойто талаhаа городто сүмэрэн оробо. Хоёр талаhаа хашагдаhан дайсанай гарнизон бута сохигдобо. Немецүүдэй хамгаалтын газарай шухала түшэг тулгууриин пункт, 5 түмэрзамай ба нэгэ хэды шоссейнэ харгынуудай узел болохо Нойштеттин гэдэг город манай сэрэгүүдээр эзэлэгдэбэ. Нөгөө үдэр соо болоhон байлдаануудта дайсанай 3.000 шахуу солдат болон офицернүүд үгы хэгдэбэ. Манай частьнууд 5 паровоз, ашаатай 200 вагон, hомо хэрэгсэлтэй 9 склад ба бусад трофейнүүдые буляан абаhан байна. 600 гаран немецүүд плендэ абтаба.

Немецүүдэй каторжна хүдэлмэридэ абаашаhан 1.500 советскэ хүнүүд Нойштеттин городто сүлөөлэгдөбэ.

2-дохи Белорусска фронтын боецүүд ба офицернүүд дайсание амжалтатайгаар бута сохино. Лейтенант Савин гэгшын рото тойрон орохо шадамар маневр хэжэ, нэгэ түшэг тулгууриин пункт эзэлээд, нэгэ хэды арбаад гитлеровецүүдые үгы хэбэ. Тус ротын боецүүд нэгэ самоходно ехэ буу ба 12 полевой ехэ буунуудые немецүүдhээ буляажа абаба. Ондоо участок дээрэ ахалагша сержант Пустваров гэгшэ гар тулалдаанда 5 немецые хюдажа, 2 пулемёт буляан абаба. Рядовой Осюкевич гэгшэ дайсанай бүлэг солдадуудтай дайлалдажа гар пулемёдоор буудажа 17 гитлеровецые үгы хэбэ. Тагнуулша улаанармеец Карнаухов гэгшэ дайшалхы даалгабари дүүргэхэ зуураа 4 немецкэ солдат ба нэгэ офицерые алаба.

◆ Бреслаугай оршондо манай сэрэгүүд дайсанай хүреэлэгдэhэн бүлэглэлые усадхаха байлдаануудые үргэлжэлүүлбэ. Оппельн-Бреслау гэжэ түмэрзамые зубшан добтолжо советскэ частьнууд Крайне-Чанш гэдэг пригородые эзэлэн абаад, городой зүүн-урда хубида сүмэрэн оробо. Манай штурмовой бүлэгүүд үсэд шангаа байлдаануудай эсэстэ, гитлеровецүүдэй эсэргүүсэлтын узел болгоhон Шварц гэдэг металлургическа заводые немецүүдhээ сүлөөлбэ. Нэгэ участок дээрэ 70 хүн тоотой бүлэг немецкэ солдадууд гараа үргэжэ манай позицинууд тээшэ ерэбэ. Дайсанай талаhаа хүсэтэ пулемётно ба миномётно буудалга болоhон байгаа. Немецкэ солдадуудай зарьмань алагдаба. Үлэгшэдэнь советскэ позицинуудта хүрэжэ плендэ оробо.

◆ Зүүн Пруссида плендэ абтаhан 547-дохи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин 1092-дохи полкын командир подполковник Франц Беллер гэгшэ ингэжэ хэлэбэ: «Арбан үдэрэй байлдаанууд минии полкын шуhые бараhан юм. Энэ саг соо бидэнэр хадаа алуулжа 600 гаран солдадаа ба 20 гаран офицернүүдээ гээhэн байнабди. Энэнэй hүүлээр Зүүн Пруссии болбол отологдоhон гэжэ мэдэхэhээ хойшо солдадуудай ямаршье юумэдэ этигэхээ болёо hэн. Тэдэнэрэй олонхинь дайнда хабаадалсангүй байхые хүсэжэ зорюута өөрынгөө подразделенинүүдhээ гээгдэжэ тылдэ зайжа ябадаг болоо hэн. Немецкэ солдадуудай дайшалхы шадабаринь тон ехээр унаhан юм. Немецкэ эфицернууд уруу доруу ябана. Тэдэнэр ямаршье юумэдэ этигэхээ болишоо».

Хилын саана

Номгон далай дээрэхи да…

ЛОНДОН, февралиин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулhанай ёhоор, Номгон далайн баруун-урда хубидахи союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэдэмэл командованиин штаб болбол февралиин 25-да союзнигуудай буухан Бердэ арал дээрэхи японско гарнизон бүридмүhэн үгы хэгдээ гэжэ мэдээсэбэ.

Американска самолёдууд Борнео ба Формоза гэдэг аралнуудта добтолго хээ.

ВАШИНГТОН, февралиин 28. (ТАСС). США-тэй Номгон далайн флодой штабай мэдээсэхэнь хадаа Иводзима арал дээрэ (Волкано) байлдаан урдынгаа янзаар ехэ шангаар ябажа байна. Американска самолёдууд тус аралай урда хубидахи аэродромые хэрэглэдэг болоо.

Американска авиаци Цицидзима, Яп, Патан, Палау гэдэг аралнуудые бомбодобо.

ВАШИНГТОН, февралиин 28. (ТАСС). Номгон далайн флодой штабай мэдээсэхэнь хадаа февралиин 25-да Токиодо добтолhон американска авиациин добтолгодо «Ниидэдэг хэрэм» гэдэ… гаран хэтэрхэй хүсэтэ … дууд хабаадалсаhан байл… рофосъемкын мэдээгээр То… центртэ түймэр гаража, 3… ратна километр шахуу … гэмтээгдэhэн байна. Импе… ска оршонhоо зүүлжээ … ско пристань хүртэрхи … бомбодолгодо дайрагдаа. … долгын эсэстэ гараhан га… мэрдэ городой 240 кварта… таба. Американска авиаци… рэ үдэр хэhэн добтолгодо … даhан гол объектнүүд гэхэ… кадзимын авиационно за… Ота болон Коидзюмын за… болоно. Ота гэдэг завод… процентнь hандаргагдаа. … тэрэшэлэн Коидзюми гэдэг… хүндөөр гэмтээгдэбэ.

Авианосец дээрэ базатай … лёдууд Токиодо добтолхо … тэрэ үдэртөө 158 японско … лёдые, 5 багахан судна… үгы хээ, газар дээрэ 65 … дые үгы хэhэн ба 75 … дые гэмтээhэн болотой. … гахан судна шэнгээгдэhэн … тэй байна.

Болгарида Эсэгэ ороноо хамгаалг… фронтын комитедүүдэй съезд болох…

СОФИЯ, февралиин 28. (ТАСС). Бүхы ороной дотор Эсэгэ ороноо хамгаалтын фронтын комитедүүдэй съездэдэ эршэмтэй бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Суглаанууд болохо, арад түмэн ба орондоо ажа амидаралай удхашанартай асуудалнууд зүбшэгдэн хэлэгдэнэ. Уезднүүд бо… ластьнуудhаа hунгагдаhан … гадуур Эсэтэ ороноо хамга… фронтын комитедүүдэй хэ… дэлмэрине шалгана. Тус … дээрэ тайлбарилхын тулада… дай хүсэл ба эрилтэнүүдые… далан үзэнэ.

1800 американска самолёт Лейпциг ба Галледа добтолбо

ЛОНДОН, февралиин 28. (ТАСС). Американска агаарай сэрэгэй стратегическа хүсэнүүдэй штабай дамжуулhанай ёhоор 700 истребительнүүдээр үдэшэгдэн 1.100 шахуу хүнгэ бомбард… щитууд февралиин 27-до … цигhээ баруун-хойтуур Лей… ба Галледахи түмэрзамай … депонуудта добтолго хэбэ.

Софида болгарска полициин сотруднигуу… сүүдлэгдэжэ байна

СОФИЯ, февралиин 28. (ТАСС). hаяхан арадай сүүдэй 5-дахи состав болбол полициин урдын дирекциин ба сэрэгэй министерствын тагнуулай таhагай сотруднигуудай хэрэгые шүүжэ захалба. 121 хүн харюусалгада хабаадуулагдаа, тэдэнэй дунда 1941 оной январи… hээ хойшо полициин дирек… тушаалые эзэлжэ байhан … хүнүүд, мүн тэрэшэлэн … ициин бүхы инспекторнүүд, … са агентнууд гэхэ мэтын хү… бии.

Японско парламентын сессие hэргээхэ эрилтэ

ТОКИО, февралиин 28. (ТАСС). Токийскэ радиогой мэдээсэhэнэй ёhоор, парламентын доодо палата болбол февралиин 27-до өөhэдынгөө членүүдэй суглаа зарлаба. Тэрээн дээрэнь парламентын сессие hэргээхэ эрилтэ правительствын урда табиха гэhэн шиидхэбэри абтаhан байгаа.

Парламентын доодо палатын эрилтэ болбол мүнөөнэй оршон байдалай шухала болоhон дээрэhээ, мүн тэрэшэлэн дайнай байдал тухай правительствын мэдээсэлтые палатын шагнаха сэлэнтэй байhан дээрэ… гараhан байна — гэжэ Токи… радио мэдээсэнэ. Сессиин на… хэ hара үдэрынь үшөөл … дэнэгүй, юуб гэхэдэ энээ… шаа өөрынтөө hанамжые пр… тельство үшөө гаргаагүй, т… шье hаань мартын түрүү… декадада сесси нээгдэхэ б… гэжэ багсаагдана.

Харюусалгата редакт… орлогшо Д. ЛУБСАН…

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23. АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23. отделов: партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем переводов—6-03 (2 зв.), об'явлений—2-62 (2 зв.).

Н—00301 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.